

Nr 106.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående viss ändring i gällande allmänna grunder för hushållningssällskapens organisation; given Stockholms slott den 11 februari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 februari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför:

Jämlikt föreskrift i 23 § av kungörelsen den 8 juni 1923 (nr 229) med allmänna grunder för hushållningssällskaps organisation åtnjuter revisor eller revisorssuppleant för granskning av hushållningssällskaps förvaltning vid fullgörande av sitt uppdrag dagtraktamente och resekostnadsersättning enligt samma grunder som gälla för landstingsmän vid landstingssammanträden.

Sistberörda grunder finnas intagna i 23 § av lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting, sådan paragrafen lyder enligt lagen den 14 juni 1933 (nr 366). Av innehållet i angivna paragraf samt i 43 §, som bland annat innefattar stad-

ganden om ersättning åt revisor för granskning av landstingets eller detta understående inrättnings förvaltning, må här återgivias följande.

Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte samt under resan fram och åter av landstingets medel dagtraktamente med 12 kronor ävensom resekostnadsersättning, beräknad efter avgiften i andra klassens vagn å järnväg eller, om sådan vagnsklass icke finnes, i tredje klassens vagn, för en hyttplats eller, när hyttplats ej förekommer, en salongsplats på fartyg samt, i den mån resan icke kan företagas med järnväg eller fartyg, efter 40 öre per tillryggalagd kilometer. Landstingsman, som bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte av landstingets medel dagtraktamente med nio kronor.

Landstinget äger rätt besluta, att revisor för granskning av landstingets eller omförmäld inrättnings förvaltning skall av landstingets medel åtnjuta dagtraktamente och reseersättning. Ej må dagtraktamente eller reseersättning sättas till högre belopp än som i motsvarande fall skulle till landstingsman utgå enligt nyss angivna grunder. Jämtte gottgörelse, som sålunda beslutas, samt ersättning för kostnader för skrivmaterialier, postporton och annan dylik utgift, som för uppdragets fullgörande kräves, må till bland andra revisor efter landstingets bestämmande för med uppdraget förenat besvär utgå arvode. Arvodet skall till beloppet bestämmas för högst ett år i sänder och må icke överstiga vad på grund av göromålen omfattning och art kan anses skäligt, ej heller bestämmas med hänsyn till den inkomst av tjänst, yrke eller näring, som uppdragets innehavare genom dess fullgörande går förlustig.

I skrivelse den 2 december 1937, varöver infortrade utlåtanden avgivits den 16 december 1937 av lantbruksstyrelsen och den 3 februari 1938 av statskontoret, har *hushållningssällskapens ombuds förvaltningsutskott* hemställt om sådan ändring i förevarande kungörelse nr 229/1923, att till revisor hos hushållningssällskap måtte för det med uppdraget förenade besväret utgå — förutom resekostnads- och traktamentsersättning — jämväl visst arvode. Vid skrivelsen har fogats förslag till dylik författningsändring.

Förvaltningsutskottet har till närmare utveckling av sin hemställan anfört bland annat följande.

Vid 1937 års möte med hushållningssällskapens ombud hade bland annat frågan rörande ersättning åt hushållningssällskapens revisorer varit föremål för överläggning. Därvid hade framgått, att det i vissa fall visat sig svårt för sällskapen att erhålla kvalificerade revisorer, som åtnöjdes med endast dagtraktamente och reseersättning enligt nu gällande grunder såsom ersättning för revisorsuppdraget. Härtill komme, att inom sällskapen — närmast såsom följd av den alltmer ökade omfattningen av deras penningförvaltning — behovet av biträde utav yrkesrevisorer gjort sig allt starkare gällande. Det torde vara uppenbart, att medverkan av sådan revisor icke regelmässigt kunde erhållas, därest icke ersättning för bestyret kunde utgå enligt för vederbörande förrättningsman gynnsammare grunder än som vid nu gällande bestämmelser vore möjligt. Ombuden hade funnit det skäligt, att hushållningssällskapen erhöle samma rätt som landstingen att till revisor utöver resekostnads- och traktamentsersättning utbetala jämväl visst arvode.

På uppdrag av ombuden hade förvaltningsutskottet utarbetat ett förslag till ändring av 23 § i omförmälda kungörelse. Därvid hade utskottet haft gällande lag om landsting till förebild. Emellertid hade det icke syntts utskottet erforderligt att upptaga den i landstingslagen intagna bestämmelsen om ersättning för kostnader för skrivmaterialier m. m., och den föreslagna ändringen

hade sålunda ansetts kunna begränsas till att omfatta bestämmelse om särskilt arvode åt revisor hos hushållningssällskap.

Såväl *lantbruksstyrelsen* som *statskontoret* har förklarat sig ej hava något att erinra mot bifall till ifrågavarande framställning. Statskontoret har härjämte framhållit, att, då kungörelsen nr 229/1923 tillkommit efter riksdagens hörande, riksdagens yttrande torde böra inhämtas rörande ändringsförslaget.

Med hänsyn till vad i ärendet anförts tillstyrker jag, att, på sätt hushållningssällskapens ombuds förvaltningsutskott föreslagit, i 23 § av kungörelsen den 8 juni 1923 (nr 229) med allmänna grunder för hushållningssällskaps organisation införes ett stadgande av innebörd, att efter vederbörande sällskaps bestämmande särskilt arvode må kunna utgå till revisor eller, i förekommande fall, revisorssuppleant hos sällskapet. Till detta stadgande torde knytas föreskrifter rörande arvodesbeloppets bestämmande av i huvudsak samma karaktär som dem som gälla för revisor hos landsting. För genomförande av en sådan ändring i gällande grunder för hushållningssällskapens organisation synes riksdagens medgivande böra inhämtas. Sedan riksdagen meddelat sitt beslut, torde det ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga erforderlig författningsändring. *Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att lämna sitt medgivande till av mig i det föregående tillstyrkt ändring i gällande allmänna grunder för hushållningssällskapens organisation.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. Gullstrand.

